

Hoorcollege 7

Onderzoeksvragen in het kwalitatief onderzoek

Neuman verstaat onder kwalitatief onderzoek ‘observing people in natural settings’, dit is echter een beperkte blik zal blijken uit dit college. De aanpak van onderzoek wordt tot nu toe vaak uitgevoerd als kwantitatief zoals het experiment en survey. Vandaag gaan we kijken naar kwalitatief onderzoek.

De vragen in het kwalitatief onderzoek gaan over het perspectief van diegenen die je onderzoekt. Het heeft te maken met ervaringen en betekenis wat deze ervaring kan hebben voor een persoon. Kwalitatief onderzoek heeft niets te maken met kwaliteit, kwantitatief onderzoek heeft net zo veel kwaliteit. Het is een verkennend onderzoeksdoel die er niet op uit is om te generaliseren over een grotere populatie. Het heeft een natuurlijke aanpak en ze gaan inzoomen en het perspectief van participanten weergeven. De vragen worden open geformuleerd.

Kenmerken kwalitatief onderzoek

Het perspectief van participanten wordt onderzocht met de sociale processen en betekenissen en interpretaties van participanten. Daarnaast is er een open procedure, niet alleen met de onderzoekspopzet maar ook via dataverzameling en data-analyse. Als laatste is de aard van de uitkomsten erg anders. Het zijn beschrijvingen van ervaringen en betekenissen. Daardoor kunnen mensen beter begrepen worden. Dus: inductief is van geobserveerde data naar bepaalde concepten. Deductief is van ideeën en concepten naar geobserveerde data.

Het verschil tussen kwantitatief onderzoek en kwalitatief onderzoek is vooral het inductie en deductieproces. Bij inductie wordt gestart met specifieke (kwalitatief) observaties en dan wordt gewerkt naar een algemeen idee of theorie. Deductief is onderzoek waarin dat precies andersom is.

Theorie wordt gebruikt om data sensitief te maken. Het is dus geen theorie om de manier van toetsen te bepalen maar om de focus te bepalen. Op slide 19 is hier een overzicht van te zien en op slide 20 staat het verloop van de data-analyse en dataverzameling. Bij kwalitatief onderzoek zijn er meerdere momenten waarop data verzameld worden en meerdere momenten waarop data geanalyseerd worden. Er zijn verschillende manieren van data verzamelen zoals veldwerk of participerende observatie, interviewen, groepsinterviews en foto elicitation (foto's in een interview gebruiken om te kijken wat het doet met de mensen).

Bovengenoemde dingen hebben een paar dingen gemeen. Je gaat naar de ‘real world’ in plaats van in een ‘hokje’ met manipulatie, het is dus geen opgezette situatie. Bovendien zijn de methoden flexibel, de vragenlijsten kunnen aangepast worden als er niet genoeg informatie verkregen wordt of als er nog andere informatie nodig is. Ook de betrokkenheid van de onderzoeker is belangrijk, omdat de onderzoeker zowel participant als onderzoeker is. Het laatste gemeenschappelijk kenmerk is dat ze allen kwalitatieve data leveren.

Veldwerk of participerende observatie

De beperkte visie van Neuman: hij heeft het alleen over het veldwerk, terwijl er veel meer kwalitatieve methoden zijn.

Het principe dat we kennis krijgen over gebeurtenissen door het dagelijks leven te observeren in de natuurlijke setting en niet in een gecreëerde omgeving wordt *naturalisme* genoemd.

De veldrelaties zijn complex. Enerzijds ben je onderzoeker en observeerder maar aan de andere kant ben je participant. Je moet je ergens plaatsen op dit continuüm. Beide extremen zijn niet gewenst. Als je jezelf alleen ziet als onderzoeker plaats je jezelf buiten het experiment. Echter, bij going native (extreme participant) ga je op in de situatie en worden bepaalde dingen niet meer geobserveerd. Je moet het voor de participanten normaal maken dat jij aanwezig bent, dit heet normalisatie in het veld.

Er zijn verschillende manieren om te interviewen. Bijvoorbeeld *gestructureerd interview* (kwantitatief). Hierin liggen de vragen, formulering, volgorde en antwoordcategorieën vast. Bij een half-gestructureerd onderzoek stelt de onderzoeker vragen en de interviewer is een actieve deelnemer. De onderzoeker weet een beetje welke richting hij op wil en stuurt de participant enigszins, maar niet geheel, er is nog veel vrijheid voor de participant. Het is meer een conversatie-stijl, maar zeker wel een methode om gegevens voor onderzoek mee te verzamelen. Ongestructureerd is vaak rijk gedetailleerd en tekstueel. Je laat de participant erg vrij in wat hij vertelt. Je moet zorgen dat de risico's voor de participanten goed worden afgewogen. Er moet sprake zijn van vertrouwelijkheid, en je mag de participanten geen kwaad doen.

Exploratief onderzoek past goed bij kwalitatief onderzoek, omdat je nog niet veel van een onderwerp af weet en dat juist wil onderzoeken. Het kan ook beschrijvend zijn. Verklarend en causaal is haast niet mogelijk in kwalitatief onderzoek. Ook evaluatief onderzoek is mogelijk, bijvoorbeeld of een interventie werkt.

Open coderen en betrouwbaarheid en validiteit

Open coderen kan aan de hand van bepaalde vragen:

- Welke fragmenten zitten er in de tekst?
- Waarom is dat fragment een betekenisvol geheel?
- Is het relevant voor het onderzoek?
- Welke naam (code) past bij het fragment?
- Zijn er fragmenten in de teksten die bij vergelijking dezelfde code of juist een andere code moeten krijgen?

Open coderen is de eerste fase in het codeerproces. Coderen en terugzoeken is ook een manier. Dit wordt ook wel *retrieve* genoemd. Er zijn eerst een aantal kenmerken en daarna wordt er gezocht binnen de interviews naar deze kenmerken.

Ook de kwaliteit, waaronder betrouwbaarheid en validiteit vallen, is belangrijk. In kwalitatief onderzoek is er veel sprake over de kwaliteit. Bedreigingen voor kwalitatief onderzoek zijn de volgende. Het is moeilijk te herhalen, je kunt maar een keer een setting hebben, de setting is veranderlijk. Bovendien gebruik je een flexibel meetinstrument (jij, de onderzoeker) en improviseer je. Ook reactiviteit als gevolg van de aanwezigheid van de onderzoeker kan gevaarlijk zijn net als de vooringenomenheid van de onderzoeker.

Hoe kunnen deze bedreigingen zo veel mogelijk uit de weg geruimd worden? Dit kan door reflectie op de rol van de onderzoeker, door met meer onderzoekers te werken, door triangulatie (het gebruik van meerdere methoden), door normaliseren, door feedback te krijgen van de participanten en door methodische verantwoording (member check).